

مکتبہ اجدادیا

۱۶ نجی سنہ

جزو، عدد : ۵۱

شوال ۱۳۱۳

مجادله ادبيه

Alphonse Desvignes

فيليب ژيل نامنده بر فرانسز محرري مشاهيردن آلفونس دودنهك «نوما-رومستان» و «امورتل» نامنده كي اثر ليله اميل زولانك «خيال» و «ارض» عنواني تاليفارينه و ويكتور هوغو نك *Toute la lyre* و *Choses vues* اسمنده كي كتابلرينه و سوللي پرفدومك «سعادت» و بول بورژنهك قوربيهولي و «مانسوتر» و پيئر لوتينك «مادام قريزانتسم» و موپاسانك «صوبوزنده» و غوتقورلر ك «ژورنال» ناملريله نشر ايديلان محصولات فكريه لرينه دار اولان ملاحظات ادبيه سني بوندن بش آلتى سنه اولدن بدأ ايله نشره دوام ايتمش ايدى. موسيو فيليب ژيل، بو اثريني *Bataille littéraire* (مجادله ادبيه) اسميله توسيم ايتلش و بو آنه قدر درت مهم جلد وجوده كتورمش اولديغندن، ارباب قلدن (آلسيد بونو) نام ذات دخي كنده بوكليات ادبيه حقنده بر ملاحظه مخصوصه يازهرق آنسفلو پدى مجموعيه نشر ايتمشدر.

سينن اخيره ظرفنده فرانسده منتشر اولان آثار ادبيه يي مؤاخذه ارباب اقتدار و كمال طرفلرندن سرد ايديلان مطالعات حقيقه شايان دقت و قرائت افكار و افادات ايله توشج و برارك موضوع و اهميتني تعيين صره سنده ايراد ايديلان ملاحظات ايسه تشخيص ذهن ايدم جك تشريحات و تحليلات ايله توضيح ايدلديگندن بزرجه عادتاً تقليد ايچون از برله جك درسارك الك مهملرندن عد اولنه بيلور. چونكه بزده كي طرز مؤاخذه، مؤاخذه لرمزى افراط و تفریط عقبه لرينه

دوشورمكدن خالى اولمدينى وُباخصوص هر بحثك عاقبت منجر اوله كلدكي مشامات و شخصيات ايله هتك پرده ادبه قدر جرأتياب اولمق و سبيله غالبيت صايبليدينى جهتله مؤاخذه ديسلان « معرفت تحليل » بو محشر جدال اينجىنده غائب اولمقده و هله اڭ غريبي آچيلان مباحث ادبيهده التزام ايديلان ادبسنلكر، اكثريا بر مقام رسيدن متصديلرينك يوزينه چاريلمينجه دائره تربيت وادبه رجعت ممكن اوله مامقدهدر .

ايشته بو الفت سيئه نك تاثير سقيي بزده كورنديگندن زياده — دوامى حالنده — استخلاف ايده جگمز ارباب قلمده كورينه جكدرد . بو حقيقت ميدانده بولندجه بزم اينچون مؤاخذات غريبه دن استفاده ايتمكلگمز و حتى آنلرده نه قدر طرز مؤاخذه موجود ايسه تقليد مقصيده جمله سنى لسانمزه نقل ايتمكلگمز ضرورى كورينور . ايده مديكمز ويا او يولده يازمه ديلغمز تقديرده ادبيات عثمانيه جه بر معرفت عظمادان محروميتمز مقررردر .

بو قدر اهميتلى بر خدمتى ايفا اينچون لازم اولان قدرتك نفسمزده وجودينه قائل اولانلردن دكلز . فقط آنيده اذعان چكيغمز كه بر بحشه ويا فقه سلوك ايله آنده احراز اقتدار و كمال داخل امكان اولوب اولمدينى تجربه دخی بر نوع خاصه ترقى پروريدر . بو مطالعه يه بناءً ايلك تجربه قلم اولمق اوزره (آلسيد بوتو) نك « مجادله ادبيه » حقنده كي ملاحظاتك ترجمه سنى رفقاى تحريردن احمد راسم بگك قلم صرفانه توديع ايلدك .

واقعا كرام ادبامزدن بعضايله ييروان مسلكلرى براز وقتدن برو ميدان استفاده . عاميه عرض ايلدكلرى اثرلرده مزيات ادبيه يي شرح ايده ايده حصر و تحديد واديسى يك زياده التزام ايلدكلرندن ، مباحث عاليه دن معدود اولان بويله بر لازمه ادبه اجنبى بر قلدن استعانه ويا استفاده يه مقتدر اولديغمز تصديقه نزل ايتمه جكلرندن امينز . فقط حقيقت هر زردن تجلى ايدرسه آنى استقبال و تلقى به اولان مجبوريتمز هر مسئله ده دستور عزيمز اولدينى اينچون بو مجتهدده فكر مخصوص اربابنك دخل و تعريضندن باكمز بوقدر . بناءً عليه غريبونك طرز مؤاخذه سنى ازانه اينچون صفحه بيانى بوراده رفيقمزه ترك ايلورز :

موسیو آلسید بونو « مجادله ادبیه » حقنده یازدینی مطالعه ادبیه مدخل اولی اوزره دیورکه :

« محررلی بالاده ذکر ایدیلان اثرل ایچون موسیو فیلیپ ژیلک نشر ایستدیکي بو دردنجی جلد غایتله مهم فصول مؤاخذاتی محتویدر . بو اثر ، زمانمزه عادتاً بر استیلای متجددانه کبی هر کون بر نوعی منظور اولان محصولات ادبیه یتشدر مک اشتیاقدن متولد برحس ترقی طرازک ، اگرچه بر تاریخ قدیمی کبی کورینور ایسهده ، ینه زمانمزه عادات حاضره وحسیات مخصوصه سندن اوله رق ، بر اثر هر نه قدر شایان تبع اولورسه اولسون ، خلقک رغبات متوالیه سیله کندینه بر خیر الحلاف تدارک ایدرک اورتدن چکلمسی کبی حالات دائمی الوقوع اولدیغندن ، موسیو فیلیپ ژیلک وجوده کتوردیکی صحائف مجمله حقیقهده انسان ، مناقشات ماضیه نک لوحه صحیحه سنه بشکرار تصادف ایتمک و خاطرات ذاتیه سنی بردها احیا ایلمکله متلذذ ومحظوظ اولور .

« موسیو فیلیپ ژیل طرز جریان مؤاخذه سنده بر طریق ساده یه سالک اولمقده . درکه ، اوده کندوسنجه ممکن اولدینی قدر آز معارض اولمقدر . بومناسبتله موسیو (برقنه تیر) ایله (آناتول فرانسی) یدننده آچیلان مباحثه شدیددن بحث ایدلم : مباحثه مذکوره نک اساسی ، مؤاخذه نک Objectif یعنی موضوع لهه عائد و یا Personnelle یعنی شخصی می و یاخود Subjectif یعنی فاعله می اسنادی و یا Impersonnelle یعنی غیر شخصیمی اولمی مناسبدر ، بورالری نک تبییندن عبارتدر . » بونی براز ده ایشاح ایدلم : اگر سز موضوع لهه عائد مؤاخذهده بولنه جق اولورسه کز ابو و صحیح ظن ایستدیگکز و اظهار حقیقه نک زیاده مدار بر حجت سماله بیلدیگکز قاعده یه گوره نظر تدقیق و تمیز کزه حواله ایدیلان اثری ترتیب و محاکمه ایدر و ویردیگکز حکمی او قاعده یه توفیق واسناد ایدرسکز ! اگر اعتدال طبعکز سزی فاعله اسناد طرزله مؤاخذهده سوق ایدمک اولورسه او زمان بر دیگرک اثرنده یالکز افکار خصوصیه کزی گورمگه ، یعنی کندو کزی بالذات او اثر ایچنده بولندیرمغه مجبور اولورسکز .

ایشته سزه ایکی طرز مؤاخذه که موسیو فیلیپ ژیل بونلرک هر ایکسینده اتباع ایتدیرک بشقه بر صورتده مؤاخذه‌اند دوام ایتمکده در . بو ذات، مؤاخذاتی ایچون بر زمین بیطرفی بولمقله مسلک متخذ اربابندن اولان مؤاخذیندن آیرلمشدر . فقط بونلردن آیرلمقلنی افکار خصوصیه‌ندن ده تجربی اقتضا ایتمز یا . آنکده کندینه مخصوص طرز مؤاخذه وملاحظه‌سی وار . موسیو ژیل، تقدیر اثرده پک زیاده اظهار امساک ایدرک و مشهور Criterium یعنی قیاس واستدلال طریقله کشف حقیقته پکده اعتماد ایتدیرک ، هرهانگی اثر اولورسه اولسون . آنک موضوعنی شرح وایضاح و ویریله جک حکمی دخی وجدان ارباب مطالعه‌یه حواله ایلور . بر قاج سطرله ائردن انتقال ایدن حسیاتی تصویر ایتدکدن صکره‌ینه ائردن ایکی اوچ صحیفه ذکر ایدیور . بعضار بوکا قولای بر اصول دیه جکلردر . فقط ظن ایدلدیگی قدر قولای اولسه گر کدر . بو اصولی کمال موفقیتله استعمال ایتک ایچون هرگون ساحه انتشاره چیقان محصولات قلمیه، سنه نهایتده مؤاخذه ییشتخته تحریری اوزرنده تراکم ایدن یوزلرجه مؤلفات ایچندن سزوار دقت اولمغه احراز لیاقت ایدنلری انتخاب ایلک مزیت و حیثیتی حاز اولمیدر . بوندن صکره‌ده کتابده اک زیاده جالب اهمیت اولان و تفصیلی بر تحلیل ادبی‌یه اثبات لیاقت ایدن صحیفه‌یی تفریق ایچون وقوف و نفوذ و تمیز حقایقه مظهر بر عطف نظر اقتضا ایدر . بو صورت تدقیق ظاهرأ هیچ کورینور اما باطنأ پک شمولی و عرفان و معرفته دال بر . مؤاخذه مکمله در .

موسیو فیلیپ ژیل مسلکینده حاز مهارت اوله‌رق، خیلی زماندر ارباب تألیف ایله ارباب مطالعه‌یی مستفید ایدن بو خدمتی حقیقه ایفا ایتمکده در . بو سنه نشر ایتدیگی کتابده «کوچک طبیعیون» نامیله متعارف اولان موسیو «رهنه مهزه رؤآ» «رؤقاز» «هنیک» واک زیاده موضوع بحث اولان متجددیندن «پؤل ودران» (۱) «مالارمه» «رهنه غیل» «کی روپارتز» «ژان رامو» ایچون دخی معتاددن فضله مطالعات سرد ایلش و بو فکرنده اصابت ایتمشدر .

(۱) ۱۷۳۸نجی صحیفه‌ده مندرج نطقک باعنی اولان ذات .

عالم ادیبانده ظهوری منظور اولان تشبثات مترددانه و حتی اصول وقاعده خارجتده کورینان اطوار تحریریة عجوبه نما داخل دائره بحث و مناظره ایدلمز ایسه حرکات ادبیة حاضرده حقنדה بر فکر سالم و یریله مز. بونکله برابر آنک الی زیاده شایان ترجیح کوردیگی اثرل احتمال که اوته کی شعبه به منحصر آثاردر. فقط فیلپ ژیل خصیصه حقیرستانه سی الجا آتندن اوله رق بونلردن دخی بر قاج صحیفه ذکر ایلش ایسه ، الی ابو کورینان ، الی زیاده بکنیلان و هیج دکلسه شرائط مناسبه بی حائر اولدیغنه حکم ایدیله بیلان صحیفه لرینی ذکر ایلشدر .

بو ذات « مجادلہ ادبیہ » سنه یازدینی مقدمه ده دیورکه :

« هر درلو محصول مساعی ایچون گوستردیگم حرمت و تعظیم بنی هر شیئی
« قولایچه بگنمک کبی برضعت تدقیقه اتهامه سبیت ویره بیلور . برزدها ایلرویه
« کیدیله جک اولورسه تقدیس آثاره خادم اولقی اوزره گوستریله بیلورم که
« بوده تنزلک درکه سفلا سیدر . سرد واتیانی محتمل اولان بو تخطئه و تعمذیره
« جواباً دیرم که : فی الحقیقه مجادلہ ادبیده اکثریا مؤخذات شدیدہ و متعرضانه دن
« زیاده بیانات توجه کارانه موجوددر . بو توجهات ظاهره نیک سبب صدورینه گنجیه ،
« اوده حقارنده کسر غیرت و شوقی موجب فائده سز عتف و شدت گوسترمک
« ایجاب ایدن آناری بر طرفه براقه رق ، مجرد بگیا ابو کورینان آناری موضوع
« بحث ایدیشمدن عبارتدر .

« جاندرمه مسلکندن هیچ بر وقت حظ ایتدم . خطا آلود بعض آثار حقنده
« بعض حکام ادبک گوستردکلری اعتسافات قلمیه بی ده آکلایه مدم . سکوت دخی
« بر رأیدر . مع مافیہ بو مجموعه بی منتخبات آثار رساله لرله مقایسه ایتمک استمیه رک
« شوراسنی ده علاوه مقال ایدرم که : بن ممکن اولدینی قدر بر کلدسته ادبی وجوده
« کتورمک آرزوسنه تابع اولدم . بونک ایچون اول امرده الی کوزل ، الی نادر
« الی تازمه ، الی زیاده لطیفبو اولانلرینی آلدیم . بگیا پک کوریه ، یاخود صولقی
« کورینانلری بر طرفه براقدم » *

مترجمی :

احمد راسم

موسیو آلسید بونونک ملاحظاتیله صاحب اثرک مطالعاتی بریره جمع ایدم جک
اولورسهق ادبیات حاضرهمزک شمیدیکی مزیت و قیمتنی تقدیر ایچسون پک کوزل
میزانه مالک اولمش اولورز .

بز شمیدیکی حالده آثار معرفته دائر هر درلو محاسنی غربدن اقتباس واستنساحه
عجبور اولدیغیز جهتله قواعد عنديه اتخاذ و وضعدن لطفاً صرف نظر ایتسهک عاقلانه
و حتی ادعاسندن خالی اولدیغیز ترقیورولگه لایق صورته حرکت ایتمش اولورز .
فقط بو سوزمزدن طرز جدید مؤاخذهک یالکیز بو جهته حصر افکار
ایتملی بز رأینده بولندیغیزه ذهاب ایدلمسون . بزدهده شدیدالقلم مؤاخذلرک وجودینه
لزوم قطعی واردر .

استاد ، معنای تامی کوزه دلمک شرطیله استر درشت لسان اولسون استر
شیرین زبان . خواجه ادراک و عرفان اولدینی حیثیته دائماً حرمته شایندر .
هر ایکسیده اوکره دیر . هر ایکسیده تصحیح وجدانه ، تهذیب سرشت و عرفانه
واسطه مستقله در .

یرینه گوره تهکمده جائزدر استهزاده ، یرینه گوره تعریضده لازمدر تقدیرده .
فقط الک زیاده دقت اولنه حق و الک زیاده احتراز ایدیله جک حال تمکمی زوزکک ،
استهزایی مسخرهلق ، تعریضی تحقیر ، تقدیری اغفال وادیلرینه دوشورمکدر .
بورادهده تکرار ایدرزکه : بزده هنوز غربک طرز مؤاخذهسی یولنده
مؤاخذهلر گورلماشدر .

اویولده الک زیاده ایراد فکر و ملاحظهیه مقتدر اولان اصحاب معارفیز بیله
بر اثری مؤاخذه ایدرکن ائردن زیاده مؤثرک نقایصیله اوغراشمنی اجل مهارت
عد ایدرک بحثی وادی شخصیاته دوشورمکدن کنیدیلرینی آلامامشدردر .

طبیعت بشرده برخاصه گورلمش ، الک جدی بر بحث ، بر مقاله هزل آمیز
قدر لذتله اوقونه میور . اوقونه مدینی گبی ، جدتی بر بحث ایله مشغول اولان فکرلرده
حقیقتدن زیاده حقیقت شکلنه گیرمش برلطیفه استهزا آمیزدن لذتیاب اولور . الک

زیاده جدی اولان ویا جدی کورنمکی التزام ایدینسان ژان ژاق رؤصو بیله اکثر
ملاحظات و مؤاخذاتند استهزایینه برچوق حقیقتلری فدا ایلشدر .
دیمک که جبلت بشرده ذاتاً مستکن اولان بوخاصه، گیت گیده الفت سیئه
ساقهسیله مرتبه ردائی بولدیغندن، هرنه بحث و مسئلهیه تعلیق فکر و نظر اولنورسه
اولنسون، تحلیل اثر صرهسند تجهیل مؤثرله اوغراشمق التزام اولنمشدر .
مؤاخذه اصولک ظهورنده ادبای غریبهده بزده اولدینی کبی بو مرضه گرفتار
اولمش ایدی . فقط برهانیون فرقهسنک حدوشندن صکره بولازمه ادب دخی لایق
اولدینی درجده تعالی ایلشدر . شمعی بر اثر حقننده مؤاخذه یازه جق اولان بر
آدم ، طبک تشریح قاعدهسنی حکمتک تحلیل طریقله مزج ایدهرک مؤخذه انک
حقیقه اتصاننده دگلسه ، باطلی حقیقت دأر مسندن اخراجه موفق اوله بیلدور .
بر خسته شفاعو مبتلا اولدینی عاتی تشخیص ایدن طبیب حاذقه عداوت اتمدیکی
کبی بر اثرده کی خطیئات وزللی تحلیل و اظهار ایله اثری تصفیه ایدن بر مؤاخذه
دخی هیچ بر مؤثرک حدت اتمامسی لازم گلور .
طبیذک وظیفهسی خستهیی شفا یاب اتمک ایچون عاتی کشف ایلکدر . مؤاخذک
همتی ده اثرک خطاسنی اظهاره مصروف اولمیدر ؛ اصلاح ایسه وظیفه سنندن
خارجدر .

ابوالضیا توفیق

